

Szekeres István (Budaörsi):
**Szabó Béla III/III-as vizsgálóm honvéd
százados egyenruhában**

Előzmények:

1958. október 14.-én **Szabó Béla rny. fhgy.** elem tette „áttanulmányozás, aláírás és nyilatkozat tétel végett” a kihallgatási jegyzőkönyveimet. Amikor a lapokat és a „nyilatkozattevő jegyzőkönyvet” is aláírtam „*A bánásmóddal meg voltam elégedve.*” zárómonddal együtt, — „vizsgálóm” (és vallatom) némi hallgatás után, szavainak lassú, nyomatékos hangsúlyozásával a következőket mondta:

„*Tudod, hogy **neked** egyedülálló szerencséd van? — hogy **most** ide kerültél?*” — A meglepetéstől alig tudtam megszólalni: — „*Elnézést, de én nem érzem annak.*”

„*Pedig: **egyedülálló** szerencséd, hogy **most** kerültél ide! Ha mi tavaly behozunk, te innen **élve** nem szabadulsz. **Agyonverünk!** Még nem kellett volna elszámolnunk a bőröddel. De neked sügött valaki ... — mert abbahagytad a röpcédulázást. Pedig mi már a tavasszal tudtuk, hogy ki az a Szekeres Pistike! Csak arra vártunk, hogy **tetten érjünk**, s akkor **ott! helyben** elintézzük! Nem kerülsz most ide.*

Másfél évig nem aludtunk ágyban. Éjszakáinkat az utcán töltöttük. Egyszer — tudod te azt jól! — majdnem el is kaptunk.” Majd néhány, még sorjázó mondat után mondandóját a következőkkel zárta:

„***És most jól figyelj!** — Amíg **élsz**: nem tévesztünk szem elől! De — **ne találkozzunk** még egyszer! mert **megölünk!** — mert **megölünk!** — mert **megölünk!***” — bökött az asztal felett felém, háromszor kinyújtott karja mutatóujjával. Ekkor megnyomta asztalán a csengő gombját, s „Jóember”

visszavezetett a zárkába. Másnap délelőtt a fekete Pobjedával átvittek Gyulára, a börtönbe. S hogy nem a levegőbe beszélt: **1963. május 5.-én** szembesültem háromszoros ígéretével.” (Szekeres István: „**Mikor ki szót emelt**” (Békés Megyei Könyvtár 2006, 15-16)

— Immár hat évtized után le kell írnom egy mondatot, amely szerint:

Feltehető, hogy Szabó Béla rny. főhadnagy „akaratlan közreműködése” mentette meg 1963. május 5.-én az életem? —

Választ kapva arra is, hogy miért állt (állhatott) Szabó Béla **1963. június 16.-án honvédszázados egyenruhában** a békéscsabai vasútállomás peronján, amikor búcsúztam az állomásra kísérő Édesanyámtól. Mit akart Szabó Béla ily módon közölni. —

— **1963. május 4. -ről 5.-re — mint minden ötödik hét végén —** szobánk adta az őrséget a Kilián György Repülőtisztai Iskolán. Már, eligazításra szólított a napos. Kivettem a szekrényemből a gázálarcom és indultam a fegyverszobába a géppisztolyért, amikor a napos ismét kiáltott:

„**Szekeres nem megy őrségbe!**” Megtorpantam. — Miért nem megyek őrségbe...?

Hosszú percek múltak el így, töprengve, amikor ismét kiáltott a napos: „**Énekkari tagok nem mennek őrségbe! Rögtön öltözzenek át, mert szerepelni fognak!**” Ekkor megkönnyebbültem, bár a válasz nélküli kérdés fortélya, bennem maradt. Miért kiáltotta nevem a napos percekkel hamarabb? Azonnal indultunk busszal Budapestre. A Magyar Néphadsereg Központi Klubjában folyó rendezvényre akkor érkezünk meg **a vegyeskar lányai és a karvezető tanárnő nélkül (!)**, mikor már csak néhány műsorszám volt hátra, amikor megérkeztünk.

Vegyes énekkarunk volt a Közgazdasági Technikum lányaival, de sem a lányok, sem a karvezető tanárnő nem volt velünk. A műsorvezető már minden konferálás után kifutott hozzánk kérdezve: Megjött már az énekkar vezetője?

— Éreztem: — Itt valami nagyon, de nagyon nincs rendben.

Az utolsó műsorszám ment már, s én már izgatottan kimentem a lépcsőház felső előterébe, mert nagyon-nagyon éreztem, hogy itt valami nincs rendben. Ekkor állt meg egy fekete személyautó a bejárat előtt, karvezető tanárnőnk szállt ki belőle és futott fel a lépcsőn.

Engem látott meg először, így nekem mondta, hogy nem értesítették szereplésünkről. Nem is volt otthon, úgy keresték meg.

Csökkentett szólamban — lányok nélkül — énekeltünk **Berzsenyi „A magyarokhoz”** versének kórusművét. Utána a Hárosi laktanyába vittek miket azzal, hogy vasárnapra (**V. 5. -re**) egész napos kimenőt kapunk.

— Késő este, takarodó után érkeztünk vissza a „Kiliánra”. Izgatottan tódultak ki a szobákból társaink a folyosóra azzal, hogy: „**Gyömreit lelőtték az őrhelyen!**” Két golyót kapott a tüdőjébe. De még élt, amikor elvitte a mentőautó. —

— Másnap reggel sorakozáskor idegen (zöld fegyvernemi jelzésű) fiatal hadnagyok, főhadnagyk mentek el mellettünk a parancsnoki épület felé. A vizsgálatot végzők.

Az első hadijog óra volt, amikor küldönc jött, hogy Alkonyi Aladár menjen vele. Már húsz perce lehetett távol, amikor tanárunk hirtelen témát váltott és kijelentette: „*Ha rajtam múltna, az Isten sem mosná le Alkonyiról, hogy nem ő lőtte le az őrtársát, mert játszott a fegyverével.*”

Csakhogy: — a mondat végére Alkonyi Aladár ott állt az ajtóban és gúnyos fölénnyel utasította vissza tanárunk véleményét:

„*Nem én lőttem le. Egymás felé közelítettünk, — ő a ciszterna felől —, amikor két lövést hallottam a drótkerítés felől. Ott, előttem esett össze. Nem láttam senkit, ezért leadtam egy sorozatot a levegőbe, hogy kijöjjön az őrparancsnok.*”

A „ciszterna” szó nyilallott belém. Egy idő óta az egyik váltásban mindig én álltam ott. Amint riadtan próbáltam kitalálni, hogy miként kapcsolódhat hozzám Gyömrei lelövése, ismét jött a küldönc, hogy én menjek vele. Megérkezésünket jelentve, egy fiatal hadnagy kijött az ajtóig, s csak annyit kérdezett: „*Mondja csak, mivolt volt azokra a röpcédulákra írva?*”

„**Ruszkik haza!**” — válaszoltam meglepetten. „*Köszönöm az őszinteségét. El is mehet.*”

A vizsgálatot bizonyára dokumentálták. Jegyzőkönyve a Hadtörténeti Levéltárban feltehetően fellelhető, amennyiben a kényes tartalma miatt, nem semmisítették meg.

Rádöbbsentem, hogy **én voltam a „célpont”**, s annak köszönhetem az életem, hogy **előljáróim kivettek az őrségből**. Cáfolhatatlan adata az ellenem elkövetett merényletnek a békéscsabai Politikai Rendőrség III/III-as osztályán, **1965. IV. 17.-én** kiállított személyi kartonom:

V-144859.	14.10.1958.	521 12/11
TERHELO ADATOK FELSOROLASA: I.		
1956-ban békéscsabán tagja volt a nemzetőrségnek.		
1957.I.1-től-1958.XI.14-ig folyamatosan, békéscsabán ellenforradalmi röplapokat készített és terjesztett.		
A Gyulai Mb. 1958.XI.21-én ítélet alapján btk-e miatt a B.1234/1958-5 sz. alatt-jogerősen 1. év börtönre ítélté-3.évi próbaidőre történő felfüggesztés mellett.		
Mentesül a hátr. jogköv. alól a Btk. 80. §-a alapján 1971. V. 5.		
07		
KUTATÓNYILVÁNTÁRIÁS		
Családi és utóneve: Szekeres István		
(Asszonyok leányneve): József.		
Előnév: 15		
Asszonyok férjezett neve: 15		
Születési helye: Békéscsaba		
év, hó, nap: 1940.X.25.		
Anyja neve: Szilák Ilona		
1945 előtt: tanuló		
Jelenleg: üvegező		
Képzési végzettsége: gimn. éretts.		
Házassága: Bk.		
Munkahelye: Békéscsaba		
Lakóhely: Budapest. XIII. kerület: 22.		
Város, község:		
Allampolgársága: Magyar		
Békéscsaba 1955. év IV. hó 17.		
Kiadott: osztály-azonosító: III/III. 510.		
Ellenőrzte: T. Ö. Megyei Biz. vezetője		
059000		
216976		

A merényletben részt vevők nem gondolták, hogy valaha is kezembe kerülhet a személyi kartonom. Ahol a „mentesülés” időpontjaként jól olvasható egy dátum:

Mentesül a hátr. jogköv. alól
a Btk. 80. §-a alapján
1971. V. 5.

Az 1961. évi új Btk. 80. § (1) bekezdés e) pontja esetében:

„ha a büntetést a IX. vagy X. fejezetben meghatározott büntett miatt szabták ki, a törvényi mentesítés a büntetés kiállítását, illetve, a végrehajthatóságának megszűnését követő tíz, vagy tizenöt év elteltével áll be.”

Az 1961.-ben hatályba lévő új BTK IX. és X. fejezete a politikai elítéltekről rendelkezik. A „mentesítem” a 3 év feltételes próbaidő leteléséhez, és „kisidősként”, még 10 év további elteltéséhez kötődik. Ami a bírósági ítélet 1958. november 21.-i napjától számított 13 év: 1971. november 21. Vagy: A letartóztatásom 1958. szeptember 16.-i napjához kötődik, mert a bíróság az 1 évbe az előzetes letartóztatásban eltelt időt is beszámította. Ez esetben: 1971. szeptember 16.

EZÉRT 1971. V. 5.-e, — NEM LEHET! a törvényi mentesítem időpontja! — mert az a helyem (helyemre) őrségbe állt Gyömrei Mihály növendék lelövésének 8. évfordulója! Napja!

— A mentesítés 1971. éve ugyan egyezik, de a hónap és a nap: NEM! Mert feleslegesnek tarthatták a bírósági anyagom kikérését a levéltárból, a tárgyalásom idejének pontos egyeztetésére. A letartóztatásom és a tárgyalásom évére jól emlékeztek, de a pontos idejére már nem. Ezért a MERÉNYLETÜK NAPJÁT írták a személyi kartonomra! — mert arra még, nagyon is jól emlékeztek!

De másról is „árulkodik” a kartonom! Mégpedig: „1957. I. től 1958. XI. 14. –ig folyamatosan,

Békéscsabán ellenforradalmi röplapokat készített és terjesztett.” —

Hogyan? Mi módon...?

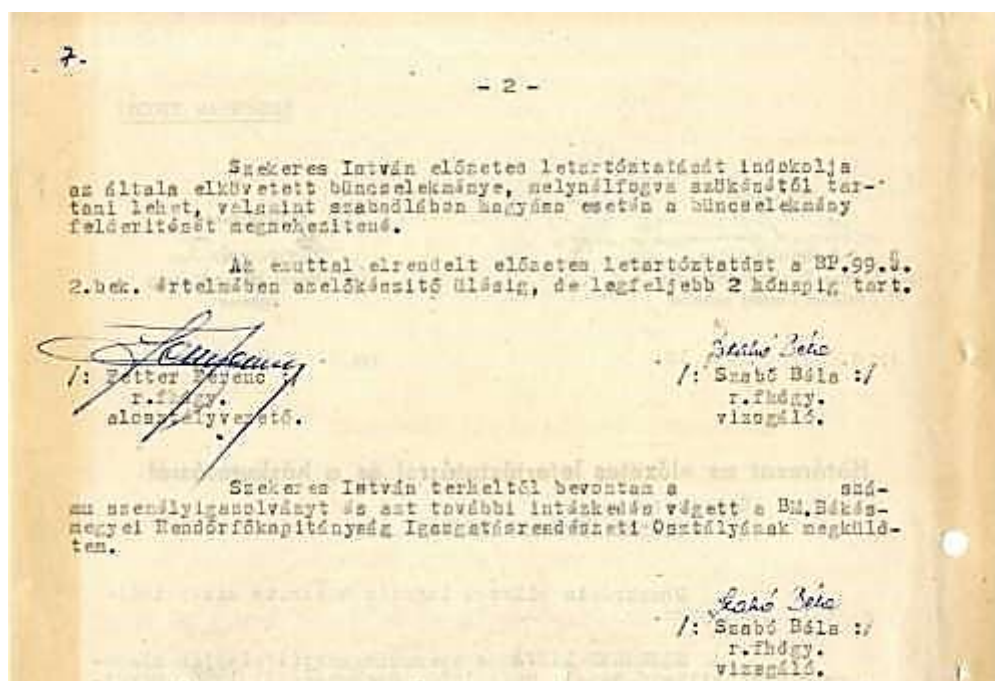
1958. szeptember 16.-án tartóztattak le. A november 21.-i tárgyalásom előtt, — még kiengedtek a gyulai börtönből, **november 14.-ig** Békéscsabán „ellenforradalmi röplapokat” készíteni és terjesztetni...? —

Gyűlöletük öngerjesztő kohójában, már önmaguknak is hazudtak...? —

— Mert, — **kik is voltak az ellenem elkövetett gyilkossági merénylet résztvevői?**

Azok egyértelműen (részesei voltak), akik 1965. IV. 17.-én aláírták a személyi kartonom. **Akkor is,** ha a Kilián drótkerítésénél elkövetett merénylet tényleges végrehajtójának (végrehajtóinak?) a neve(i) nem állapítható(k) meg. Amelynek Gyömrei Mihály növendék majdnem az áldozatául esett. A kartonomat kiállító **rendőr szds.** nevét nem sikerült megállapítani, mert a neve ki van törölve. Az pedig feltehető, hogy **nem Fetter Ferenc őrgy.** osztályvezető volt a merénylet közvetlen elkövetője, akit sikerült utóneve írásával azonosítani.

A letartóztatásomat és a házkutatást elrendelő Határozat 2. oldalán **Fetter Ferenc r. fhgy. alosztályvezető** aláírása jól azonosítható az **1965. IV. 17.-én** kiállított személyi kartonomon: **Fetter Ferenc r. őrnagy** osztályvezető **Ferenc utónevének** aláírásával:

Mert **Fetter Ferenc r. fhgy. alosztályvezető,** és **Fetter Ferenc őrnagy osztályvezető Ferenc** utónevének szókezdő F betűje egy hosszú vízszintes vonallal indul felül, miként a szóvégi c betű egy lefelé menő ferde vonallal végződik, — mindkét aláírása esetében:

Ennél terhelőbb bizonyság a kartonomat kiállító (törölt nevű) **rendőr századosra**, és az ellenőrzőként aláíró **Fetter Ferenc rendőr őrnagyra** (a világon) **nem létezik!**

— **1965. IV. 17.-én! — 1971. V. hó 5. napját** tüntették fel a törvényi mentesítem időpontjának! Ahol, az **1971. évszám** ugyan helyes, de az **V. 5. nap: NEM!** Mert az **a Kilián György Repülőtisztai Iskola Holt-Tiszaparti drótkerítésénél elkövetett merénylet napja!** —

— Ezért, akik 1965. IV. 17.-én *kiállították és aláírták* a személyi kartonom, **azok TEVÉKENY RÉSZESEI VOLTAK az 1963. május 5.-én elkövetett GYILKOSSÁGI MERÉNYLETNEK!** Amely merénylet, az őrszolgálatba helyettem (helyemre) beállt **Gyömrei Mihály növendéknek** — két tüdőlövessel, — majdnem az életébe került! —

— **1963. június 15.-én**, szombaton (Nagy Imre halálra ítélésének évfordulóján!) Mihályi Endre szds. tagozatparancsnok közölte velem, hogy hétfőn a reptér karbantartókhoz helyeznek át. Nagyon el voltam keseredve és eltávozást kértem, hogy hazamenjek Békéscsabára Édesanyámhoz. Az engedélyt Mihályi Endre szds. rögvest kiállította.

Hazautazva, ki sem mozdultam otthonról. Édesanyám vasárnap délután kikísért a pesti gyorshoz. Az állomás peronján búcsúztam, amikor olyan érzésem támadt, hogy valaki nagyon erősen figyel. Felnéztem, s ekkor tekintetem találkozott **a vadonatúj (!) honvéd százados egyenruhába öltözött Szabó Béla vizsgálóm** (és vallatóm) tekintetével. Öt-hat lépésre állhatott tőlünk.

— **Szűrő, merev tekintete** némán is beszélt. Arra pontosan nem is emlékszem, hogy fogadta a tisztelgésemet, — avagy: nem. Megriadt emlékezetemben inkább az utóbbi rémlik.

Eltávolításom indoklásául Kovács Ferenc vezérőrnagy Szem. főcsop. főnök min. h. aláírásával, az 1963. szeptember hónapban (nap nélkül) keltezett „**JELENTÉS**”-ben az alábbi olvasható:

„Szekeres István a tiszti iskolán sikeres felvételi vizsgát tett. A felvételnél probléma volt nevezetnek az ellenforradalom utáni magatartása, valamint a rá vonatkozóan 1958-ban hozott — 1 év, három évre felfüggesztett börtönbüntetés — bírósági ítélet.

Figyelembe véve azt, hogy cselekményét önéletrajzában leírta, és hogy a felfüggesztés határideje már 1961 őszén lejárt, s így — a Büntető Törvénykönyv idevonatkozó rendelkezése értelmében — büntetlen előéletűnek minősül, a tisztiiskola felvételi bizottsága úgy döntött, hogy Szekeres Istvánt felveszi növendékei sorába.

Nevezett a tiszti iskolai tanulmányait 1962. október 1.-én kezdte meg. A tiszti iskolán magatartása és tanulmánya tekintetében megfelelt a követelményeknek.

A tiszti iskola elhárító tisztje 1963 januárjában értesítést kapott, hogy Szekeres növendék ellenforradalmi ténykedéséről és a bírósági eljárásról a Békés megyei belügyi szervek tablókat készítettek.

E tablókat 1959–1963-ig Békés Megye egész területén bemutatták. Az a tény, hogy Szekeres István a tiszti iskola növendéke lett és még abban az időben is megye szerte ismertették ellenforradalmi cselekményeit, súlyosan kompromittálta a tiszti iskolát.

Ezért a „Kilián György” Repülő Tiszti Iskola parancsnoka az elhárító szervek javaslatára kérte az Országos Légvédelmi Parancsnokságtól Szekeres növendék sorállományba helyezését.

Rocsa alezredes, a repülő csapatok főnöke Szekeres növendék elhelyezését a következőkkel indokolta. „Szekeres növendék magatartása és tanulmányi eredménye ellen jelenleg kifogás nincs, de mivel ellenforradalom utáni cselekményeit Békéscsabán tablón, propaganda céljából még jelenleg is felhasználják, nem lenne helyes ha a Néphadsereg tisztjének felavatnánk.” („Magyar Néphadsereg Személyügyi Főcsoportfőnökség JELENTÉS 1963. szept. —n.)

— **Szabó Béla megjelenését honvéd százados egyenruhában a Békéscsabai Vasútállomás peronján**, csak a Politikai Rendőrségen átéltekkel, és „búcsúztató szavaival” tudtam társítani:

„És most jól figyelj! — Amíg élsz: nem tévesztünk szem elől! De — **ne találkozzunk** még egyszer! mert **megölünk!** — mert **megölünk!** — mert **megölünk!**” — bökött az asztal felett felém, háromszor kinyújtott karja mutatóujjával.” (Mikor ki szót emelt, 15)

— De, — **hogyan**, mi módon lehetett Szabó Béla III/III-as rendőrnyomozó vizsgálóm (és vallatóm) 1963. VI. 16.-án vadonatúj (!) honvéd százados egyenruhában a békéscsabai vasútállomás peronján? Mert Szabó Béla nem volt honvédtiszt! ÁVH-s múlttal rendelkező III/III-as politikai rendőr volt

Főoldal > Életrajzok > Életrajz részletes adatok

Szabó Béla

nyomtatható verzió

< előző

következő >

57 / 114

Anyja neve: Tóth Eszter

Született: 1928.01.01.

NINCS FOTÓ

Rendfokozatok:

áv. hadnagy [1954.10.29] N/A

rn. hadnagy 1957.03.07 N/A

rn. főhadnagy 1957.04.04 N/A

r. százados [1963.08.15] N/A

r. őrnagy [1966.09.15] N/A

Foglalkozások, beosztások:

BM Békés megyei Főosztály

A "racionalizálás" során elbocsátva

A BM állományába visszahelyezve

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Politikai Nyomozó Osztály

BM III/IV. Csoportfőnökség Pf. 3010 (MN 8. gépkocsizó lövészadosztály, Békéscsaba) Elhárító Osztály

BM III/IV. Csoportfőnökség Tanintézetek Elhárító Osztálya

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Alosztály

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Alosztály

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság III/1. Alosztály

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Osztály

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Osztály

BM Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Titkárság

2-1954.10.29 osztályvezető-helyettes

1954.10.29 N/A

1957.03.07 N/A

1957.03.07-1959.03.04 kirendeltség-vezető (Gyula)

2-1963.08.14 N/A

1963.08.15-1966.09.14 főoperatív beosztott

1966.09.15-? operatív beosztott

2-1970.11.14 főoperatív beosztott

1970.11.15-1971.06.30 mb. alosztályvezető

1971.07.01-? N/A

2-1973.06.14 kiemelt főoperatív tiszt

1973.06.15-? ügyeletvezető

Források:

2.8.1. - 3137/1954.10.29. BM szem. főv. parancs

2.8.1. - 00242/1957.03.07. BM h. parancs

2.8.1. - 00422/1957.04.05. BM h. parancs

2.8.1. - 458/1963.08.05. BM III. fcsf. h. parancs

2.8.1. - 316/1966.09.15. BM IV. fcsf. parancs

2.8.1. - 952/1970.11.12. BM h. parancs

2.8.1. - 628/1971.08.06. BM h. parancs

2.8.1. - 205/1973.06.14. Békés Megyei RFK vez. parancs

3.1.2. ? M-15336 (106-107. lap)

< előző

következő >

Foglalkozások, beosztások: felsorolásban a kérdőjellel (:?) jelöletlen időpontban 1963. 08. 14.-ig (!) Szabó Bélát áthelyezték a békéscsabai gépkocsizó lövészadosztály Elhárító Osztályába. S ez megadja a választ arra is, hogy miért és miképp lehetett Szabó Béla 1963. VI. 16.-án a békéscsabai vasútállomás peronján vadonatúj honvéd százados egyenruhában.

— Csupán, csak ellenőrizte visszautazásom Szolnokra? Ehhez nem kellett honvédtiszti egyenruhába öltöznie. Avagy, ily módon is emlékeztetett a „búcsúztató” szavaira:

„Amíg élsz: nem tévesztünk szem elől! De — **ne találkozzunk** még egyszer! — mert **megölünk!** — mert **megölünk!** — mert **megölünk!**” Avagy: A Honvédségben épp úgy jelen van, mint III/III-as politikai rendőrként.

Szabó Béla III/IV-es elhárító tisztként — a Honvédség Elhárító Osztályán belül, — így már közvetlen „munkakapcsolatban” volt a Kilián György Repülőtishti Iskola elhárító tisztjével. Erősen feltehető, hogy Fabulya Balázs ifjúkori „barátom” — már 1960. 09. 30.-tól, a Politikai Rendőrség alkalmazottjaként — közölte (közölhette) az 1962. évi karácsony és újév közti szabadságunk idején (az őt beszervező?) Szabó Bélának, hogy a Kilián György Repülőtishti

Iskola növendéke vagyok. (L.: A III/II-es **Fabulya Balázs Dr. (AE-6)** „**SZIGORÚAN TITKOS**” adataiban: „*BM szolgálat vége, mert a szolgálati nyugdíjra jogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte. (1985. 09. 30.)*” A korkedvezményes nyugdíj jogosultsághoz szükséges szolgálati idő 25 év volt. **Vagyis:** Fabulya Balázs BM szolgálati idejének kezdete: **1960. 09. 30. (!)**

Baráti kapcsolatunkra utal(hat) a már III/II-es **Fabulya Balázs** biográfiájában: „*Szintén eredményes felderítő jellegű tevékenységet fejtett ki a „Barát” fn. előzetes ellenőrzésben is.*”

— Ily módon, **Szabó Béla** értesít(h)ette **1963. januárjának első napjaiban** a Kilián elhárító tisztjét 1956-os múltamról, és a bírósági anyagomat bemutató tablós vándorkiállításomról. —

— **Mihályi Endre szds.** — a műszaki tagozat parancsnoka, — január elején egy reggel, teljesen szokatlanul megjelent az étkezdében, és magához intve továbbította figyelmeztető értesülését: „**Az elhárítás nagyon érdeklődik Ön iránt.**” Amit megköszöntem, s a továbbiakban már nagyon figyeltem, hogy mi történik a környezetemben.

Januártól, teljesen nyíltan, szinte hetente (többször is) elhangzott a műszaki tagozat körlete folyosóján a szolgálatban lévő napos hangos kiáltása: „**Domokos László jelentkezzen az elhárításon!**”

Domokos Lászlóval egyazon **különleges tancsoportban** és szobában voltunk. S határozottan észleltem, hogy januártól megváltozott a korábbi jó kapcsolata velem. Egyértelműen negatív irányba.

— **Szabó Béla vizsgálóm tudakol(hat)ta** (immár) elhárító tisztként a Kilián elhárító tisztjétől, hogy **melyik őrhelyen fogok 1963. V. hó. 4 - 5.-én** őrszolgálatot teljesíteni. Az pedig **feltehető, hogy rögtön eljutott Brassói Tivadar alezredeshez, az Iskola parancsnokához is.**

S így, az általa megbízott tisztek, — rögtön kereshettek egy olyan **igazoló fedéssel rendelkező lehetőséget, hogy kivegyenek az őrszolgálatból.** S erre, a Magyar Néphadsereg Központi Klubjában zajló rendezvény adott megfelelő lehetőséget. Másnapra (**1963. V. hó. 5.-re**) pedig, egész napos budapesti kimenőt kaptunk.

Mert kimentésem egymást követő „**lépéseire**” utalt, hogy **először a napos** csak a nevemet kiáltotta: „**Szekeres nem megy őrségbe!**” — Majd, úgy 10 perc eltelte után kiáltotta: „**Az énekkar tagjai nem mennek őrségbe!**” — s hogy rögvest öltözzenek át, mert Budapestre mennek szerepelni.

— Ennek a „**mentőakciónak**” a végrehajtását, csak **gyors** és **átfogó** „szervezésekkel” lehetett végrehajtani, a rendezvény műsorába utólagos beillesztéstől a Hárosi laktanyában elhelyezésünkig. S ez, nem történhetett Brassói Tivadarnak, a Kilián György Repülőtisztí Iskola Parancsnokának tudomása, s a feladat végrehajtására kijelölt tisztek nélkül.

Mert lényegében — „**kijátszották**” a **BM Békés-megyei III/III-as Alosztály** megölésemre irányuló merényletét. Amelynek **Gyömrei Mihály**, — a helyemre (helyettem) beálló növendéktársam a két tüdőlövésével — majdnem áldozatul esett. —

Szabó Bélának a „Források:” adatbázisában, a „2.8.1. – 458/1963. 08. 05. BM III. fcsf. h. parancs” — egy nappal előzi **Édesanyámnak 1963. augusztus 6.-ára** szóló értesítését:

Szám: 2473 3. 1963.

Szekeres Józsefné Elvtársnőnek,

Békéscsaba, I. ker.

Tárgy: Értesítés.

Batthyány-utca 4.sz.

Kedves Szekeres Elvtársnő!

Értesítem, hogy fiának a tiszti iskoláról történő áthelyezése körülményeit megvizsgáltam. Amennyiben módjában áll - kérésének megfelelően - kérem, hogy személyes meghallgatása tárgyában 1963. augusztus 6-án keressen fel a Minisztériumban. Az esetben, ha a személyes megjelenése nem lehetséges, úgy kérem értesítsen, hogy kérését illetően levélben válaszolhassak.

A Minisztériumba történő belépésre az engedélyt biztosítom.

Budapest, 1963. július 31-én.

Elvtársi üdvözléssel:

Komáromi János

Vajon, mi lehetett a Szabó Bélának küldött főcsoport főnök helyettes parancsában...? —

Mert kilenc nap múlva, 1963. 08. 14.-én megszűnt Szabó Béla „beosztása” a MN 8. gépkocsizó lövészadosztály BM III/IV Csoportfőnökség Elhárító Osztályában.

„Ügyem” lezárása után, már tárgytalan lett elhárító „munkakapcsolata” a Repülőtishti Iskola elhárító tisztjével.

De, — mielőtt visszahelyezték operatív beosztottként a III/III osztályba: — 1963. 08. 16.-tól még áthelyezték 1966. 09. 15.-ig „főoperatív beosztottként” a BM III/IV Csoportfőnökség Tanintézetek Elhárító Osztályába. Vajon, miért...?

**Ezek után kardinális a kérdés:
Miért mentették meg az életem a Kiliánon?**

Erre először Édesanyám adta meg az 1963. augusztus 8.-án feladott levelében, a HM SZEMÉLYÜGYI FŐCSOPORT FŐNÖKSÉGEN a Komáromy őrnagytól kapott lehetséges választ:

„Legyél továbbra is jó, mert azt mondta rólad az illető, hogy szorgalmas, becsületes vagy, és feletteseid és társaid szerettek ott és ez sokat jelent.”

Ezért, három évtizeden át abban a gondolatban éltem, hogy a „feletteseim szeretete” mentette meg az életem. Nem hagyták, hogy a Politikai Rendőrség merényletének áldozata legyek.

Az 1990-es években ismertem meg a III/III-as és honvédségi anyagom, most pedig Szabó Bélának az a Politikai Rendőrség korlátlan hatalma mindent „überelt”, a Honvédségen belül is! —

— A bírósági végzésemet már 1963. II. 22.-én kikérték a Gyulai Megyei Bíróságtól:

Rajcsányi József örgy. Isk. Pk. Tan. helyettes, — „**az elhárító szervek javaslatára**”, **1963. április 10.-én** javasolta eltávolításom az iskolából, amely javaslattal **Brassói Tivadar, az iskola parancsnoka** egyetértett, és döntés végett **1963. április 23.-i** keltezéssel már fel is terjesztett. Tizenegy nappal a merénylet napja előtt! Amikor „**eltávolításom**” a Repülőtiszti Iskolából már **TÉNY volt!** S erről „**az elhárító szervek JAVASLATTEVŐINEK**” (!!!) is tudomása kellett legyen!

— **Miért akartak mégis megölni?**

Bosszúból? Mert nem tartottam be a békéscsabai Politikai Rendőrség III/III-as vezetőinek a Szabó Béla által közvetített „elbocsájtó (...) üzenetét”:

„**És most jól figyelj!** — Amíg élsz: nem tévesztünk szem elől! De — **ne találkozzunk** még egyszer! mert **megölünk!** — mert **megölünk!** — mert **megölünk!**”

Mert erre utalt, hogy a megszokott őrhelyemre beálló Gyömrei Mihály lelövését vizsgáló tisztek, Alkonyi Aladár kihallgatása után megkérdezték tőlem: „**Mondja csak, mi volt azokra a rőpcédulákra írva?**” —

Miért mentették meg az életem?

ÖNÉLETRAJZOMBA BEÍRTAM az 1 év, próbaidőre felfüggesztett fiatakorú elítélésem a próbaidő lejártával, s **ennek pozitív elbírálásával** vettek fel a Kilián György Repülőtiszti Iskolába.

A felvételi vizsga végén a Bizottság egyik tagja még meg is kérdezte tőlem:

„**Számíthatunk Önre műszaki tisztként?**” — s én rövid gondolkodás után válaszoltam: „**Igen.**” Így vettek fel a Kiliánra.

— Az ilyen őszinteség — a **kádári megtorlások időszakában**, — rejtett rokonszenvet gerjeszthetett mindazok körében, **akik „sikeresen” át és túléltek** az 1956-os forradalom napjait, és továbbra is maradtak (maradhattak) a Honvédség testületében.

Még a békéscsabai Politikai Rendőrségen is tapasztaltam némi rokonszenvet, amikor ott álltam arccal a falhoz állítva az emeleti folyosón s a hátam mögött jöttek-mentek a civilruhás rendőrök, a fejemet a

falba lökdösve. Egy kivétellel. Aki megállt mögöttem, s azt mondta: „**Fiatalember! Széllel szembe nem lehet...**”

Utána bekerültem a folyosó végi irodába, ahol egy rendőr kiállította a „menlevelem” a gyulai Megyei Börtönbe. Ő pedig halk hangon kezdte magyarázni, hogy mire hivatkozzak a bíróságon ügyem kedvezőbb elbírálása érdekében. —

— **A Kiliánon Mihályi Endre szds. tagozat század parancsnok** személyesen értesített január elején egy reggel az étkezdében arról, hogy az elhárítás nagyon érdeklődik utánam.

Szokatlan mértékű olvasottságom a társadalmi tudományú tárgyaknál hozzászólásaimmal is igyekeztem „kidomborítani”, ezért Hégel volt a becenevem. S ezt Mihályi Endre szds. a jellemzésemben is kiemelte: „Jó képességű, szorgalmas, de nem következetes. Szakmai tárgyakból gyengébb a társ. tudomány tárgyaknál. Összegezve jó átlagot ért el.”

— Kirúgva („áthelyezve”) az Iskolából a reptér karbantartókhoz kerültem. Fájdalmam és sértődöttségem lepleztem. Sőt! Igyekeztem a különböző munkálatokban olyan újításokat javasolni és bevezetni, amelyek könnyebbé tették elvégzésüket.

Leszerelésünk napján ketten kaptunk „kiemelkedő munkánkért” dohányzó készletet.

A karbantartó század őrnagy parancsnoka javasolta, hogy:

Jelentkezzek tüzér tiszthelyettes iskolába. Mert utána idővel, tiszti vizsgát is tehetek. Amit — megköszönve, — nem fogadtam el.

— **Hat évtized múltán**, ma sem tudom pontosan, hogy egy végzetes következménnyel fenyegető érdeklődés miatt, kik mentették meg az életem azzal, hogy, kivettek az őrszolgálatból.

Csak jóérzetű sejtelmeim vannak, amelyeket feltételezett nevekkal és nevek nélkül, a **JÓEMBEREK szóval** tudok megnevezni.

Utólagos megjegyzésem:

Fetter Ferenc ÁVH-s és III/III-as politikai rendőr nevével az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltár adatbázisában sem találkoztam. Mintha nem is létezett volna. Pedig: Nagyon is létezett!

Irodalom

1. Szekeres István: „**Mikor ki szót emelt**” Békés megyei könyvtár, 2006. Vesd össze Szekeres István „Fiúk! Ne löjtek!” A békéscsabai Nemzetőrség rövid története. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 37. évf. 1. sz. 2022.

https://epa.oszk.hu/01400/01445/00065/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2022_1_740-743.pdf

2. **Édesanyám levele** 1963. augusztus 8.-án.

Édesanyám levele 1963 augusztusában — miután behívták a H. M. Személyügyi Főcsoport Főnökségre

1963. június 17.-én a szolnoki Repülőtisztiszi Iskoláról a karbantartó zászlóaljba helyeztek át, ahonnan július elején több társammal a kecskeméti repülőtérre vezényeltek. Csak néhány héttel a leszerelés előtt térünk vissza Szolnokra.

Levelét 1963. augusztus 13.-án adta fel Békéscsabán, amikor a Honvédelmi Minisztériumból hazaérkezett, ahol a Személyügyi Főcsoport Főnökségen Komáromy Ödön őrnagy tájékoztatta arról, hogy miért „távolítottak el” a szolnoki Repülőtisztiskoláról. És arról a körülményről, amire külön és nyomatékosan felhívta figyelmét:

— „**Ha a fia leszerel, nehogy hazamenjen Békéscsabára, mert ott nincs biztonságban az élete!**”
Levélben nem írhatta le Komáromy őrnagy „célzását” a BM. Békés megyei Rfk. III/III –as osztályára. Azt, hogy már 1959 óta Békés-megye egész területén, vándorkiállításokon mutatják be tevőleges részvételem az „1956-os ellenforradalomban”, és a bírósági tárgyalások dokumentumait. Levelében csak annyit írt erről:

„Azt mondta aki fogadott, menjünk el Csabáról és kezdjünk valahol másutt új életet, hogy ne lássanak itt bennünket.”

Drága Gyermekem! Most kedden voltam Pesten, mert a
várt ügyben hívtak.

Sajnos, bele kell nyugodnunk, mert nem változtathatják meg az előbbi. Nem lehet. A csabaiak miatt. Fényképed szerepel valahol és ez miatt. Azt mondta aki fogadott, hogy menjünk el Csabáról és kezdjünk valahol másutt új életet, hogy ne lássanak itt bennünket. Nagyon udvarias volt. Majd a többi személyesen fogjuk megbeszélni. Nem írtad, hogy meglátogathatlak –e Kecskeméten. Sokat talpaltam lakás és állás ügyben, de két nap nem elég ehhez. Szept. 1.-től egy asszonnyal az ő szobájában közösen alhatok míg albérletet sikerül szerezni.

Valamilyen munka is csak sikerül talán. Tehát 15.-én valószínűleg felmondok és szept. 1.-én fölmegeyek. Lehet, hogy még az ősszel, de januárban állítólag leszerelsz, így mondta az illető.

Kérlek, ne keseredj el. Majd ha ketten keresünk, gyűjtünk pénzt és szerzünk valamit. Tudod, hogy én mindent elkövetek érdekedben. Sajnos, nem minden sikerül.

Drága Germelenc!

Most kezdtem voltam Pesten, mert a most igen hiányos,
Sajnos, tele kell igazsággal, mint nem voltok határozat nem
az elv. Nem lehet. A csabaiak miatt. Tegnapelől nem
valahol is ez miatt. Itt mondta aki fogadott, hogy megyünk
el Csabáról a keddyünk valahol másutt is lehet, hogy ne
látszanak itt bennünket. Nagyon sokan voltak. Majd a többi
vár természetesen fogad megbeszélni. Nem látok, hogy megla-
topáskodtat a keresztesen. Sokat talpaltam lábam és alom igen
de két nap nem lép elker. Rept-1-től ~~le~~ az akonnyal
az o. holajában keresem alhatok még albertet inkerül keresni.
Valamint meg munka is vár elkerül talán. Tehát 15-én valószínű-
leg felmondok és rept-1-én fölmegek. Lehet, hogy még az
önnel, de jamaortan alitólap keresek, így mondta az
illető. Kérlek, ne keseredj el. Majd ha bitten keresünk,
gyűntünk piért és keresünk valamin. Tűzöl, hogy én mindent
elkövetek érdekében. Sajnos nem minden sikerül.
Egyelőre az a fontos, hogy innen elkerüljünk. Ott vala-
mint még tanulhatunk, esetleg egyetemre is járhat, és
még szerintem az jobb lesz, mert diplomát is jelenthet.
Én, ha Te nem is osztod nézetemet, mégis bízom abban akiben idáig is, és aki nem hagyott engem
cserben. Találkoztam egy-két emberrel, akik tanácsot adtak, ha nem is so-
kat, de mégis valami. Persze itt nem írhatok le mindent részletesen, hiszen akkor tíz oldalt is írhatnék és erre nincs
időm. Lehet, hogy vasárnap ismét fölmegek. Hiába, sokat kell talpálni.

Egyelőre az a fontos, hogy innen elkerüljünk. Ott valamit tanulhatunk, esetleg egyetemre is járhat, és még szerintem ez jobb lesz, mert diplomát jelenthet.

És ha Te nem is osztod nézetemet, mégis bízom abban akiben idáig is, és aki nem hagyott engem cserben. Találkoztam egy-két emberrel, akik tanácsot adtak, ha nem is sokat, de mégis valami. Persze itt nem írhatok le mindent részletesen, hiszen akkor tíz oldalt is írhatnék és erre nincs időm. Lehet, hogy vasárnap ismét fölmegek. Hiába, sokat kell talpálni.

Tehát légy türelemmel, és minden meg fog oldódni. Legyél továbbra is jó, mert azt mondta rólad az illető,

Tehát legél türelemmel, és meg fog minden oldódni.
Legél továbbra is jó, mert azt mondta rólad az illető
hogy szorgalmas, becsületes vagy, és feletteseid és társaid
szerettek ott és ez sokat jelent. Mindent zokszó nélkül
teljesíts továbbra is. Valahogy az a 6 hónap el fog telni
már hamar, és akkor legalább talán megint együtt
lehetünk. Olyan jó lesz. Lehetünk együtt ide-oda. És ha
most fölmegegyek, legalább eljöhetsz néha oda hozzám.
Most úgy gondolom nem is baj, hogy Kecskeméten vagy. Új
környezetben könnyebben elterelődik az ember figyelme és
nem gondolkozik annyit, mert nincs rá ideje. Azt mond-
ják Kecskemét szép és kellemes város. A vonaton mondták.
Sietek a postára mert dörög az ég is, meg szeretném ha
szombatra megkapnád a levelemet.
Remélem hamarosan írni fognak.
Szívem minden szeretetével milliószor csókollak
Anyucid

hogy szorgalmas, becsületes vagy, és feletteseid és társaid szerettek ott és ez sokat jelent. Mindent zokszó nélkül teljesíts továbbra is. Valahogy az a 6 hónap el fog telni már hamar, és akkor legalább talán megint együtt lehetünk. Olyan jó lesz. Mehetünk együtt ide-oda. És ha most fölmegegyek, legalább eljöhetsz oda hozzám.

Most úgy gondolom nem is baj, hogy Kecskeméten vagy. Új környezetben könnyebben elterelődik az ember figyelme és nem gondolkozik annyit, mert nincs rá ideje. Azt mondják Kecskemét szép és kellemes város. A vonaton mondták.

Sietek a postára, mert dörög az ég is, meg szeretném ha szombatra megkapnád a levelemet.

Remélem hamarosan írni fognak.

Szívem minden szeretetével milliószor csókollak

Anyucid

3. Honvédségi anyagom

Szekeres István /1940. 10. 25. Zsilák Ilona/ levéltári anyaga a HM. Hadtörténeti Levéltárában

Bevezetés:

Honvédségi anyagomat az 1990-es évek második felében **Zachar József ezredes** (a ZMTE tagja) segítségével sikerült a HM. Fekete Sas utcai Hadtörténeti Levéltárának a rendelkezésemre bocsátott személyi anyagomból egy magammal vitt füzetbe kézírással kimásolnom. Más lehetőség nem volt. Ezért a füzetből át kellett másolnom.

Különösen érdekelt (volna), hogy maradt –e valamilyen nyoma honvédségi anyagomban a Gyömrei Mihály növendéktársam őrszolgálatban történt lelövése kivizsgálásának; annak, hogy az egyik vizsgálatot végző hadnagy nekem is feltett egy kérdést:

„Mondja csak, mi volt azokra a röpcédulákra írva?” — Ekkor döbbsentem rá, hogy a „célpont” én voltam, s előljáróimnak köszönhetem az életem, akik kivettek az őrségből. Gyömrei Mihálynak pedig majdnem az életébe került. De erre a honvédségi anyagomban semmit nem találtam.

— Szabó Lajos szds. — kiskunfélegyházi sorkatonai szolgálatom szakasziparancsnokának a tisztiiskolai felvételelem javaslatához írt, „agyondicsérő jellemzésem” következményét — amit Fazekas Lajos katonatársamtól tudtam meg — a **kimásolt anyagom végén visszatekintve**, röviden összefoglalom.

Érdekes, hogy századparancsnokként is Szabó Lajos szds. írta meg a felvételi javaslatot. Vajon, miért? Miért nem Balázs György szds. századparancsnok? —

Honvédségi anyagom

Az OLP. 246/963 06.12.-én kelt géptáviratára sorállományba helyezve MM. 7992. Alakulathoz.

1963.06.17.

Tóth szds.

.....

1./ Feljegyzési lap

Szekeres István 1940 a. m.

2./ Az összeíró bizottság véleménye:

Szerény. Ellenforradalom után röpcédulát gyárt 3 évre felfüggesztve. Megbízhatatlan.

3./ A sorköteles látogatása során megállapított helyzet és javaslat:

Szülei elváltak élnek. A sorköteles édesanyjával él. Az édesapja a törvény által szabott tartásdíjat fizeti. Édesanyja 43 éves, egészséges, az Állatforgalmi Vállalatnál dolgozik, keresete 950 Ft. Vagyonuk nincs. Gyermekek egyedül a sorköteles van.

A sorköteles most ősszel a 4. gimnáziumból érettségizik. Ellenforradalmi ténykedésük nem volt, büntetve nem voltak. Erkölcsi, politikai kifogás alá nem esik.

Bevonulása esetén különösebb probléma nem lesz, minthogy az érettségit nem tudja elvégezni. Bevonultatható.

látogató tiszt

Jellemzés I. fokon

Szekeres István honv. született 1940. Békéscsabán. A. neve Zsilák Ilona. Jelenlegi beosztása rádiótávíráshoz MN 5023/M Kiskunfélegyháza.

Politikailag képzett, egyetért pártunk politikájával, és a legmesszebbmenőkig támogatja is.

Politikai foglalkozásokon aktív magatartást tanúsít, és a gyengébbeket segíti.

Erkölcsei helyzete: becsületes, jellemes karakter, egyéniség, káros szenvedélyei nincsenek.

Szakmailag jól képzett, az előírt anyagot a legjobb tudása szerint igyekszik elsajátítani, szorgalmas, és a szakasz kollektívájában igyekszik helyét megtalálni, társadalmi munkát szívesen vállal. A fentiek alapján tisztelt iskolára javaslom.

Szabó Lajos szds.

szk. Pk.

Jellemzés II. fokon

Politikailag jól képzett, az alosztályánál KISz politikai megbízatást is végez, agitátor.

Politikailag megbízható

Szakmailag jól képzett, a tanulás területén példamutató, és tanulmányi eredménye jó. A fentiek alapján javaslom tisztelt iskolára.

Szabó Lajos szds.

szd. Pk.

Parancsnoki záradék:

A szd. Parancsnok jellemzésével egyetértek, nevezett felvételét javaslom az Egyesített Tisztelt Iskolára.

K.kunfélegyháza, 1962. júl. 10.-én

Szolgálatilag távollévő Pk. helyett

Cseppentő Ferenc őrnagy

MSZMP 1962. dec. 22.

Békéscsabai Végrehajtó Bizottsága

Békéscsaba

II. Szabadság tér 17.

lkt. M. Pto/819/1962.

2

„Kilián György” Rep. Ti. Isk.

Szolnok

Kedves Elvtársak!

Kérésükre Szekeres Istvánról az alábbi információt küldjük meg:

Szekeres István 1940-ben született Békéscsabán. Apja: Szekeres József, foglalkozása 1949-ig kiskereskedő volt. Anyja Zsilák Ilona a Békéscsabai Állatforgalmi Vállalat dolgozója. Lakása Békéscsaba I. ker. Batthyány u. 4 sz. alatt van. Szülei különváltan élnek hosszabb idő óta. Apja tudomásunk szerint nyugatra diszidált. Nevezett a 8 osztály elvégzése után a Fodrász és Fényképész KTSz. Üvegező Részlegéhez került ipari tanulónak. 1957-ben vizsgázott le, mint szakmunkás. A KTSz vezető is és dolgozói véleménye alapján csendes, zárkózott, szófogadó és szorgalmas magatartású volt. 1956-os ellenforradalmi események alatt is rendesen viselkedett, nem tartozott a hőzöngők közé.

Békéscsaba, 1962. dec. 22.

Elvtársi üdvözléssel
Sitz György
Pts. főelőadó

Békéscsabai Konzervgyár
B. csaba

Bizalmas!

„Kilián György” Rep. Ti. Iskola Tóth
Imre szds. sz. ü. oszt. vez. Szolnok
Ajánlott!

Nálunk: 1963. jan. 18. 7/1963. Nálunk: Rózsáné Tárgy:
Információ.

Szekeres István /:1940. Zsilák Ilona:/ Békéscsaba, Batthyány u. 4 sz. alatti lakósról kértek Önök információt.

Elnézést kérünk a késői válaszáért, de ilyen nevű dolgozónk nem volt, s csak később jöttünk rá, hogy műszaki tanulóként tanult nálunk, mint a Nagykőrösi „Toldi Miklós” Tanulóiskola Békéscsabán kihelyezett osztályának hallgatója. Egész rövid ideig volt itt és tanulmányi vezetője és tanulóársai véleménye alapján az itt eltöltött idő alatt ellene semmi kifogás nem merült fel.

Tekintettel azonban, hogy hallottunk olyat, hogy az ellenforradalom alatt, ill. után volt valamilyen ténykedése, felvettük a kapcsolatot a Békéscsabai „Rózsa Ferenc” Gimnáziummal bővebb információ megszerzése érdekében.

A tőlük kapott tájékoztatás szerint nevezett ügyével a Gyulai Megyei Bíróság foglalkozott a B. 1234/58—3. sz. ügyirat szerint, amit a gimnáziumnak is megküldtek. Kérjük,

hogy további információt a Gyulai Megyei Bíróságtól kérjék meg.

Elvtársi üdvözléssel:

Zelenyánszky György
igazgató

Rózsa Imréné
szem. vez.

(Kézzel írt:

„OLP 246/963. 06. 12-én érkezett géptávirat
áthelyezve sorállományba az MN 79992
alk.-hoz
63.09.12. Tóth”

Javaslat

Szekeres István /:1940. Zsilák Ilona:/ műszaki növendék 1962. 10. 01.-től teljesít szolgálatot a „Kilián György” Rep. Tiszti Iskolán, mint műszaki növendék.

Kereskedő családból származik, jelenleg különváltan él.

Családi állapota: Nőtlen.

Polg. isk. végz.,: gimn. érettségi.

Katonai iskolája 5 hónap rep. műszaki ti. iskola.

Állandó lakása: Békéscsaba I. Batthyány u. 4. sz.

Idegen nyelvet nem beszél.

Általános iskolai tanulmányai befejezése után kezdte el szakmai tanulását, sikeres vizsgája után gimnáziumi tanulmányait kezdte el és fejezte be jó eredménnyel.

A hadseregben 1962. január 25.-én Kiskunfélegyházára Pf. 5023. alakulathoz vonult be tényleges katonai szolgálatra. Beosztása:/:táv. gépíró:/ távirász.

A „Kilián György” Rep. Ti. Iskolára műszaki tiszti tagozatra 1962. 05. 14.-én vonult be, különleges szakcsoporthoz került.

Tanulmányi előmenetele félévi záraskor 3,44 Jó képességű, szorgalmas, de nem következetes. Szakmai tárgyakból gyengébb a társ. tudomány tárgyaknál.

Összegezve jó átlagot ért el. Testnevelésből gyengén áll, bátortalanság, fizikai gyengeség különösen a szertorna gyakorlatoknál, az erőhiány jellemzi.

Jellemző vonásai: csendes, szerény, kisértő befelé fordultság. Ideges természetű saját hibáján kívül beszéd-hibájából eredően, gátlásai vannak, amely akadályozza tudásának teljes értékű kifejtésében. Ez a fogyatékossága emberi tevékenységére is kihat, pl. fellépésében, határozottságában, alakosságában jelentkező hibáiban.

Szorgalmának, akaraterejének növelésével javíthatja.

Katonai fegyelme, rátermettsége, magatartása átlagos. Ápoltsága, belrendje jó, fegyverzetét, szerelvényét rendben tartja.

Parancsokat igyekezően, maradéktalanul végrehajtja.

Dicsérve, fenyítve nem volt.

Közösséghez való viszonyában jó tulajdonságairól, a munkához való aktív részvételről szereztem tapasztalatokat. Különös érdeklődési köre a politikai irodalmak tanulmányozása.

Szeret olvasni. Kisz munkában amennyiben megbízást kap, elvégzi, kezdeményező tevékenységéről ismereteim nincsenek. Kulturális jellegű munkát nem végez, szakkörben, művészeti csoportban nem tevékenykedik.

Társai közt szerényen dolgozik, társai szeretik.

Összegezve: munkájában eddigi tapasztalatom alapján hivatás választásának komolyságáról, céltudatosságáról tett bizonytságot.

Rátermettség, fegyelemben, hozzáállásban az átlagos szintet tartja.

Felsorolt hibáinak, hiányosságainak kijavítási módja szorgalmának, akaraterejének növelésében rejlik. Alapos segítő neveléssel átlagon felüli eredmények elérésére képes.

Szolnok, 1963. március 23.

Mihályi Endre szds.
tag. szd. pk.

A tagozatparancsnok jellemzésével egyetértek. A Gyulai Megyei Bíróságtól leküldött ítélet alapján, valamint az Iskola elhárító tiszt tájékoztatása szerint a közelmúltban Szekeres növendék ellenforradalom utáni időszakban végzett tevékenységéről, Békéscsabán tablós kiállításon mutatták be tevékenységét.

Ezek alapján nem méltó Szekeres növendék a tiszti iskola elvégzésére, javaslom az iskolából való eltávolítását.

Szolnok, 1963. április 10.

Rajcsányi József őrgy.
Isk. Pk. Tan. h.

Iskola parancsnok véleménye.

Ajavaslattal egyetértek, döntés végett felterjesztve.

Szolnok, 1963. április 23.

/:Brassói Tivadar alez. iskola pk.:/

OLP 246/1963.6.12.

Géptáv. soráll. helyezve Pf.
7992

Feljegyzés

Szekeres István /1940. Zsilák Ilona/ I. éves repülő műszaki növendék.

1962. október óta teljesít katonai szolgálatot.

Acsapatgyakorlat letöltése után 1962. október 1.-vel áthelyezésre került a „Kilián György” Repülő Tiszti Iskolára.

Nevezett jó képességű, szorgalmas, fegyelmezett növendék. Esetenként azonban hanyagság is tapasztalható nála.

Szekeres növendék csapathoz történő áthelyezését az ellenforradalom utáni cselekedete miatt javasolják. Nevezett az 1957. és 58-as években röpcédulák gyártásával és szórásával államrend ellen izgatás büntetést követte el. Ezért a bíróság 1958-ban 1 év — 3 évre felfüggesztett — börtönbüntetésre ítélte.

1962-ben a Békés Megyei Rendőrkapitányság egy tablós kiállításon — fénykép felvételekkel — többek között nevezett ellenforradalmi tevékenységét is bemutatta. E kiállítást az egész megyében

bemutatták. Figyelembe véve a körülményt, Szekeres növ. személyét ezzel nagy mértékben kompromittálták. Nevezettel ezt személyesen is közöltem, amit tudomásul is vett. Áthelyezését Szilágyi György elvtárs is javasolja.

Az előzőek következtében nevezettnek a tiszti iskoláról történő áthelyezését javaslom.

Bp. 1963. május 25.-én Komáromi János
őgy.

-
MEGJEGYZÉSEM: *Velem sem Komáromi őgy. és más sem beszélt! Csak 1963. június 15.-én, szombaton szólt a napos, amikor délben a körletünkbe mentünk délben. Ekkor Mihályi szds. közölte, hogy a jövő hét elején áthelyeznek a reptérkarbantartókhoz.*

Ekkor kifaggattam, hogy hol lehet fellebbezni, de azt a választ kaptam, hogy ez eldöntött tény. De azt még nagy-nehezen elmondta, hogy a HM. Személyügyi Főcsoport Főnökségen. Ekkor kértem egy eltávozást, hogy hazamenjek Édesanyámhoz. Az engedélyt Mihályi szds. rögtön kiállította.

-
ISMÉTELT MEGJEGYZÉSEM az alábbi „Jelentés”-hez: *Velem sem Komáromi őgy. és más sem beszélt a „döntés előtt”! Csak 1963. június 15.-én, szombaton szólt a napos, amikor délben a körletünkbe mentünk délben.*

Magyar Néphadsereg
Személyügyi Főcsoportfőnökség

Jelentés

Jelentem, SZEKERES ISTVÁN /:1940. Zsilák Ilona:/ a „Kilián György Repülőtiszti Iskola volt I. éves repülő műszaki növendéke 1962 januárjában vonult be sorkatonai szolgálatra. Nevezett 1962. júliusában kérelemmel fordult a honvédelmi miniszter elvtárshoz tiszti iskolai növendék felvétele ügyében. Felvételét — erkölcsi és politikai megbízhatósága és példamutató magatartására való tekintettel — parancsnokai javasolták.

Szekeres István a tiszti iskolán sikeres felvételi vizsgát tett. A felvételnél probléma volt nevezettnek az ellenforradalom utáni magatartása, valamint a rá vonatkozóan 1958-ban hozott — 1 év, három évre felfüggesztett börtönbüntetés — bírósági ítélet.

Figyelembe véve azt, hogy cselekményét önéletrajzában leírta, és hogy a felfüggesztés határideje már 1961. őszén lejárt, s így — a Büntető Törvénykönyv idevonatkozó rendelkezése értelmében — büntetlen előéletűnek minősül, a tisztiiskola felvételi bizottsága úgy döntött, hogy Szekeres Istvánt felveszi növendékei sorába.

Nevezett a tiszti iskolai tanulmányait 1962. október 1.-én kezdte meg. A tiszti iskolán magatartása és tanulmánya tekintetében megfelelt a követelményeknek.

A tiszti iskola elhárító tisztje 1963 januárjában értesítést kapott, hogy Szekeres növendék ellenforradalmi ténykedéséről és a bírósági eljárásról a Békés megyei belügyi szervek tablókat készítettek.

E tablókat 1959 – 1963-ig Békés Megye egész területén bemutatták. Az a tény, hogy Szekeres István a tiszti iskola növendéke lett és még abban az időben is megye szerte ismertették ellenforradalmi cselekményeit, súlyosan kompromittálta a tiszti iskolát.

Ezért a „Kilián György” Repülő Tiszti Iskola parancsnoka az elhárító szervek javaslatára kérte az Országos Légvédelmi Parancsnokságtól Szekeres növendék sorállományba helyezését.

Rocsa alezredes, a repülő csapatok főnöke Szekeres növendék elhelyezését a következőkkel indokolta. „Szekeres növendék magatartása és tanulmányi eredménye ellen jelenleg kifogás nincs, de mivel ellenforradalom utáni cselekményeit Békéscsabán tablón, propaganda céljából még jelenleg is felhasználják, nem lenne helyes ha a Néphadsereg tisztjének felavatnánk. Eltávolítását javaslom.”

Szilágyi László v.örgy. ezzel a javaslattal egyetértett.

A döntés előtt Szekeres növendékekkel beszélünk. Tájékoztattuk, hogy elhelyezése, nem az általa is beismert bírósági ítélet következménye, hanem a kompromittáló indokok, amelyeket az előljáró parancsnokok megállapítottak.

A Szemü Főcsopfőnökség részéről az áthelyezéssel Nagy Károly ezredes, szervezeti és tartalékos tiszti csoportfőnök egyetértett és legénységi állományba, saját hatáskörbe történő áthelyezés végett, a felterjesztést visszaküldte az OLPK-nak.

Az áthelyezés után Szekeres Józsefné, nevezett édesanyja levélben kérte meghallgatását.

Személyes beszélgetés során a döntést tudomásul vette. Kijelentve, hogy további intézkedést nem kíván tenni.

Következtetések:

1. Szekeres növendék ügye tanulságos az ellenforradalom idején hibákat elkövetett személyek elbírálása szempontjából. Szekeres növendék őszintén, becsületesen áll elkövetett hibájához, azonban ténykedésének utólagos következményei olyan széleskörűen ismertek lakóhelyének közvéleménye előtt, hogy a kompromittált helyzet miatt nem lenne helyes a tisztté avatás. Hiba történt felvételkor, hogy a várható körülményt nem mérlegelte a felvételi bizottság.
2. Tiszti iskolák felvételi rendje jelenleg hézagoss, sok kérdés nincs világosan és egyértelműen rendezve, ezért dolgozunk egy olyan tervezeten, amely meghatározza valamennyi katonai tanintézetbe a felvétel rendjét.

1963. szept. –n

Felterjesztem:

Kovács Ferenc vezérőrnagy

Szem. Főcsop. Főnök min. h.

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM
REHABILITÁCIÓS BIZOTTSÁGA**

1. számú példány

Nyt.szám: 9/1043/1994.

**SZEKERES ISTVÁN
(1940. Zsilák Ilona)**

Budakalász
Árvácska u.10.
2011

Tisztelt Szekeres Úr!

Örömmel tudatom, hogy a Magyar Honvédségnél folyó rehabilitáció keretében javaslatot tettünk az Ön előléptetésére.

A Honvédelmi Miniszter úr a javaslatot elfogadta és a 20/1995. számú határozatával előléptette

FŐHADNAGGYÁ

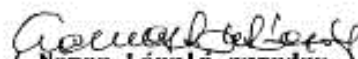
Több évtizedes méltánytalan mellőzés után a Honvédelmi Miniszter úr elrendelte a honvédség kötelékéből önhibájukon kívül kivált, rehabilitált volt hivatásos katonák részére a nyugállományú katonákat megillető jogosultságok biztosítását a szolgálati nyugdíj kivételével. Így például a Magyar Honvédség egészségügyi intézményeiben való ellátást, üdülési lehetőség igénybevételét, a tiszti klubok látogatását.

Kérem, amennyiben igénybe kívánja venni a kedvezményeket, keresse fel a lakóhely szerint illetékes megyei Hadkiegészítő Parancsnokság Szociális-Érdekvédelmi és Ügyfélszolgálati Alosztályát. A honvédségi nyugdíjas igazolvány kiállításához kérem szíveskedjen magával vinni egy darab 4x4-es fényképet.

Megtisztelő számunkra, hogy a fentiekkel is hozzájárulhatunk az elszenvedett sérültek enyhítéséhez.

Budapest, 1995. március 29.

Tisztelettel:

Nemes László ezredes
osztályvezető

Visszatekintő összefoglalásom

Egy év szolgálathalasztás után Kiskunfélegyházán, a Hadosztály Híradó Zászlóaljában kezdtem meg géptávirásként sorkatonai szolgálatom.

A hadosztályparancsnok: Hodosán ezredes volt. Zászlóaljparancsnok Giczy őrnagy, századparancsnokom Balázs György, — az akkor már teljesen ősz, 32 éves százados. Eskütétel után engem választott századírnoknak. Ő tudta, tudhatta, hogy miért. Én rendes embernek ismertem meg.

— Már 1962. júniusa lehetett, amikor ellenőriztük, hogy ki hányszor volt szabadságon és eltávozáson. Ekkor kiderült, hogy én még egyszer sem, mert nem is kértem. Rögtön elküldött 5 nap szabadságra.

Szabadságom alatt felkerestem Huszár Rezsőt, a Békés megyei Népújság olvasó-levelező szerkesztőjét a Szerkesztőségben, akivel 1961-ben, a megyei írócsoport fiatal tagjaként egy író-olvasó találkozási estre is együtt mentünk Elekre.

Beszélgettünk, s pár mondatban elmondtam, hogy milyen durván egzecírozva bánik velünk, újoncokkal egynémely örvezető, amikor a tisztek már hazamentek. Éjjelenként üvöltve többször is riadóztatnak; az ágyak alatt kúszva kell minden ágy alatt bemondani a hazafelé tartó vonatok vasútállomásait, stb. Stb. Stb.

Talán két hét sem telt el, amikor megjelent egy ismeretlen őrnagy, s engem kiküldtek a századparancsnoki irodából, majd behívtak, és megkért Balázs György századparancsnokom, hogy a szomszédos szakaszparancsnoki irodában írjam le a véleményem a század „öreg katona” tiszteseiről. Én pedig, pontosan, indokolva, — leírtam mindenkiről a véleményem. Nem fukarkodva a dicséretekkkel sem, hogy kiket tartok példamutatóknak.

— Akkor mutatkozott be az őrnagy, hogy XY vezérőrnagy küldte, mert Huszár Rezső újságíró kérte, hogy közölje a Néphadsereg az általa írt cikket, amelyben piros ceruzával voltak aláhúzva a **tőlem szó szerint idézett** szavaim és mondataim!

Hirtelen nagyon melegem lett, mert tilos volt bármit is bárkinek elmondani, ami a Hadseregen belül történik. Rendkívül kellemetlen volt valahogy magyarázkodnom, hogy Huszár Rezső bizonyára félreérthette a szavaimat...

(Máig nem tudom eldönteni, hogy ártani akart nekem, vagy épp ellenkezőleg. A III/III-as irataimból tudtam meg, hogy 1958-ban, a nyomozás során minden megjelent írásomat kikérték a Népújság Szerkesztőségétől!) Jól ismerhette a múltamat.

— Másnap magához kéretett B. Kis őrnagy zászlóalj pol. helyettes, akivel századírnokként igen jó kapcsolatom volt, mert irodalom szerető és értő katona volt. — „**Szekeres elvtárs! Miért nem hozzám jött ezekkel a problémákkal?**” — kérdezte sértetten.

— „Már hogy tehettem volna. Őrnagy elvtárs mondta a tiszteseknek: „*Hajtsátok meg őket, hogy vért pisáljanak!*”

En embert még úgy elfehéredve elvörösödni nem láttam. Többen rövidebb-hosszabb fogdabüntetést kaptak. Köztük Bozsóki László őrv. rajparancsnokom is (Nagyatádról), a hatalommániás vadállat.

Pár napra rá a századparancsnoki irodában beszélgettek arról a tisztek, hogy minden érettségizett tiszte *felvételi nélkül, bármilyen egyetemre felvesznek.* Aztán kihirdettek egy körözüvényt, hogy érettségizettek jelentkezhetnek hivatásos tisztiiskolákra.

— Ekkor úgy döntöttem, hogy jelentkezem a Kilián György Repülőtisztí Iskolára, mert felcsillant a lehetősége előttem, hogy *ily módon majd egy „mellékkapun át” be tudok jutni egyetemre.* B. Kis őrnagy pol. helyettesétől kaptam egy nyomtatott brosúrát, hogy milyen kérdésekre kell feleletet adni az önéletrajzban, amelyben leírtam fiatalkorú elítélésem, és azt is, hogy már a próbaidő is letelt.

— Azt hiszem, nagyon meg akartak szabadulni tőlem, ezért írt Szabó szds. mindkét javaslatába agyondicsérő politikai valótlanságokat is. Hiszen, nem voltam még KISZ tag sem! — nemhogy KISZ agitátor...

S bár hajózónak jelentkeztem, mert nagyon szerettem volna repülni (Csabán az MHSZ Repülőklubból is kirúgtak!), — a felvételi vizsga végén a Bizottság egyik tagja megkérdezte tőlem: „**Számíthatunk Önre műszaki tisztként?**” — s én rövid gondolkodás után igent mondtam. Így vettek fel a Kiliánra.

— Amikor megjött az áthelyezési parancs, épp én voltam szolgálatban, a hadosztály hírközpontjában, a közvetlen HM összeköttetést biztosító R 40-es rádiónál. Így, én tudtam meg először, hogy felvettek a Kiliánra.

Elbúcsúztam a század szolgálatvezetőjétől is, a „jutasi” **Bernáth főtörzstől** is, aki szikár fizikai megjelenésében és öltözetében, de léte minden mozzanatában az „**abszolút katona**” volt számomra. Beszélni és beszélgetni is csak olyképp tudott szavakra szaggatott, reszelős hangján, mint aki vezényszavakat mond. Ő vezette fel jelentve, minden reggel a kihallgatást, amin századírnokként nekem is részt kellett vennem.

— Egyszer — hosszabb ideig várakoztunk felsorakozva Balázs századosra, amikor valamihez fűzve mondta:

„*Géppuskás voltam a háborúban. Úgy hulltak előttem a ruszók, mint mikor arattam a búzát!*” — s én riadtan néztem körül: Mi lesz még ebből...?! — De nem lett semmi.

— Amikor odamentem hozzá elbúcsúzni, az öreg katona könnye kicsordult, úgy mondta nekem: Hosszú katonai pályafutása alatt csak egyszer volt fenyítve. Miattam. Egy hét fogdát kapott. (Mert őt is megemlésttem Huszár Rezsőnek, hogy fogkefével kellett a parki utak fűreszfogra állított szegélykö tégláit a parancsára letakarítani.) S elmondta még, hogy öelőtte nem volt olyan lehetőség, hogy tisztiiskolára mehessen.

— Aztán, úgy 1965-ben, vagy 66-ban összetalálkoztam **Fazekas Lajos kiskunfélegyházi katonatársammal a Rákóczi úton**, aki utódom lehetett az „írnokságban”.

A kölcsönös üdvözlés után kissé gúnyosan mondta: „*Mi az? Lebuktál? Kirúgtak a tisztiiskoláról? Miattad az egész századot „szétrobbantották”.*” És felsorolta, hogy kit, kiket hová helyeztek. Balázs György százados század parancsnokot Vácre. Elmondta kérdésemre, hogy Bozsoki László örvezetőként szerelt le. Nem léptették elő.

— Akkor, — ott tudtam meg Fazekas Lajostól, hogy nem maradt következmények nélkül az sem, hogy Kiskunfélegyházán előljáróim javasoltak a tisztiiskola elvégzésére.

4. Szabó Béla az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltár adatbázisában

Függelék (Utóirat)

Házat építünk Budakalászon Édesanyámmal

1967-ben vettük egy telket Budakalászon, s építettük rá Édesanyámmal, a négy kezünkkel és a havi keresetünkből, egy egyszobakonyhás (35 m²-es) házikót. Kölcsönt nem volt hajlandó felvenni. A kisház ajtajában 1971-ben: Édesanyám:

1971-ben készült a két kis szoba bővítmény alapja:

Rakom a falat a B-30-as, III. osztályú téglából, Édesanyám hordja a maltert. Édesanyám, — akinek mindent köszönhetek, — már az 54. évében volt.

1972-ben építettük elé — második bővítésként — egy kis előszoba helységet, a tetején terasszal, amit megnősülve, 2009-ig konyhaként használtunk.

A fénykép Verebes szomszéd háza emeleti ablakából készült:

Bepucoltuk:

1976-ban vettünk használtan egy S 100-as Skodát, amelynek 1978-ban a lapos terasz alá tárolót építettünk:

A bejárati ajtóban Édesanyám. A lépcső előtt a kis Schwalbe robogó letakarva:

A létrák előtt a még befedetlen kút, amelynek a téglalap alakú vasbeton héjazatát én készítettem, és sülyesztettem le az akkori talajvíz szintje alá majd másfél méterre.

— Így sikerült „megkapaszkodnunk” Budakalászon.

Mert előtte 1964. novembertől, 1968. novemberig (4 teljes éven át!) Csillaghegyen, — a Mátyás Király u. 86. számú ház háta mögé, rejtve épített 3x3 méteres, nádpallókból épített nádkunyhóban laktunk Édesanyámmal. Amelynek az építésére akkor ráment Édesanyám minden összpórolt pénze.

A súlyosan cukorbeteg háztulajdonos Tóthnének havi 300 Ft. albérleti díjat fizettünk.

— Tóthné, a Békéscsabáról elszármazott, Dr. Rábai Miklós védőügyvédemnek volt ismerőse. — Ma, a Google -térkép felülnézetében, egy kerek fürdőmedence van a nádkunyhónk helyén:

De ez, már egy „áldott” helyzet volt ahhoz képest, hogy Édesanyám 1963. szeptember elejétől, 15 hónapon át Budapest különböző kerületeiben, 7 helyen, ágybérletekben aludt. Én pedig egy éven át a FOKA Gogol utcai munkásszálójában. Ami egy pincében volt, teli vaságyakkal, egyetlen hidegvizes mosdóval és egyetlen wc-vel (kb. 50 embernek).

Pár lépésre, a Hegedűs Gyula utca sarkán egy italbolt volt, amely borainak kilélegzett „illata”, és olykor az okádékokjainak szaga, máig élve kísér emlékeimben.

— Most egy gumis cégére van a pince lejárati ajtaján.